

SPRÁVA O PRIEBEHU CVIČENIA TIESŇOVEJ KOMUNIKÁCIE GLOBALSET MÁJ 2010 ZA STANICU OM3VSZ

Od roku 2008 sa pravidelne zúčastňujem ako operátor alebo organizátor cvičení tiesňovej komunikácie GLOBALSET (predtým EMCOMPARTY) za našu novú skupinu ARES pre oblasť východného Slovenska – kraj Košice. Toto cvičenie GLOBALSET MÁJ 2010 je preto pre mňa už piatym cvičením tohto druhu. Cvičenia organizujeme väčšinou pod značkou nášho najúspešnejšieho klubu v Košiciach OM3VSZ, ale v roku 2009 sme pracovali aj pod značkou OM9HQ, keď sme boli jedinou stanicou reprezentujúcou v tomto teste Slovensko.

Predošlý test v novembri 2009 nebol pre nás úspešný. Kvôli kolízii rôznych aktivít v čase konania testu bol tento test organizovaný z prechodného stanovišťa z budovy UEF SAV Košice, v ktorej pracujem, a z dočasne zriadenej antény na 80 m pásmo. Jednalo sa o anténu typu šikmý dipól (slopper) orientovanú na juhozápad, teda do smeru s očakávaným výskytom staníc teste. Anténa bola technicky v poriadku, ako som sa presvedčil ráno v deň testu v lokálnom KV preteku „OM aktivita“. Vo večerných hodinách však bola úroveň rušenia na tomto QTH taká vysoká, že nebolo možné uskutočniť úspešne spojenia na väčšie vzdialenosti po Európe. Jedným z dôvodov bolo aj vysoké lokálne QRM od výpočtového centra umiestneného v tejto budove so stovkami procesorov CERN GRIDU pracujúcich a generujúcich vľ rušenie len niekoľko metrov od našej rádiostanice a antény.

Z dôvodu predošlého neúspechu z prechodného QTH zorganizoval som GLOBALSET MÁJ 2010 opäť z priestorov rádioklubu OM3VSZ v Čani. Zvolený termín testu bol tentoraz pre nás veľmi výhodný, lebo v danom čase neprebíhal žiaden lokálny alebo väčší medzinárodný pretek, preto sme sa mohli tešiť, že rušenie inými stanicami bude tentoraz menšie ako pri niektorých predošlých testoch a preto bude test úspešnejší.

Z nášho malého teamu ARES SZR pre Košický kraj sa do tohto testu zapojili: Rado OM3WYE, Martin OM8ARK, nováčik v teame Braňo OM8ATT, ja OM8AXU ako organizátor a Vlado OM3TWM ako šéf klubu OM3VSZ. Vladovi ďakujem za vytvorenie technických podmienok pre naše vysielanie – hlavne pripojenie transcieverov na antény a prípravu ovládania rotátorov antén na jednotlivých pracoviskách.

V súčasnosti už väčšina členov našej skupiny ARES má svoj profesionálny transciever, preto sme nemali problém s vysielacou technikou, ak sme chceli ísť test súčasne na troch pásmach. 80 40 a 20 m.

Pre pásmo 80m sme použili už predpripravenú klubovú zostavu okolo transcievera Elecraft K3/100W využívajúcu four square anténny systém pre príjem a 4 x prepínaný slopper pre vysielanie. Ako operátor pracoval na tomto systéme Martin OM8ARK

Pre pásmo 40 m sme vytvorili dočasné pracovisko okolo transcievera FT 897/100W, na ktorom pracoval Rado OM3WYE, keďže to bol jeho transciever a pozná jeho obsluhu. Ako anténa mu slúžil Yagi systém s rotátorom

Pre pásmo 20m sme v spoločenskej miestnosti klubu vytvorili pracovisko s mojím transcieverom IC 7200/100W. Anténa – opäť yagi systém s rotátorom . Na tomto systéme som zasa pracoval ja.

Pre každé pracovisko sme mali pripravené formuláre na zápis vysielaných a prijatých správ a denníkov ako aj najaktuálnejší zoznam staníc, ktoré sa zúčastnia testu stiahnutý zo stránky IARU v piatok 14.5.2010 popoludní.

Pre priebeh testu boli vytvorené optimálne technické podmienky – najmä kvalitné antény, pričom sme dodržali doporučený výkon max 100W. Za týchto podmienok výsledok testu závisí už len na podmienkach na pásme (väčšie alebo menšie atmosferické rušenie, alebo rušenie inými stanicami) a na šikovnosti či skúsenosti operátorov.

Neviem presne popísať problémy s ktorými kolegovia zápasili pri predávaní správ v pásmach 80 a 40 m, keďže sám som v tom istom čase sám pracoval na pásme 20m. Denníky z ich prevádzky však ukazujú, nakoľko boli úspešní.

Zvlášť si cením výsledok, ktorý sa podaril Radovi OM3WYE v pásme 40m. Rado vyslal dve svoje primárne správy a prijal 4 správy od iných staníc. Tieto prijaté správy následne predal ďalej (relay) staniciam zapojeným do testu. Z nich jednu predal inej stanici pracujúcej v teste a ďalšie tri odovzdal priamo HQ stanici PI9D, ako je to doporučované v pravidlách testu. Radovi neostala žiadna ďalej neodoslana správa – gratulujem.

Krátky komentár k situácii na pásme 20m. V prvej hodine testu som nepočul v okolí CoA frekvencie 14300 kHz žiadne stanice, ani stanice pracujúce v teste. Skúšal som opakovane volania, ale nikto neodpovedal. Až o 4:45 na moje volania zareagovala prekvapujúco americká stanica N0UN, ktorá ale nepracovala v teste, tak sme urobili len krátke štandardné spojenie.

Stanice zapojené do testu sa začali na pásme objavovať až v druhej hodine, kedy sa mi podarilo prijať dve správy od iných staníc. Počul som dokonca aj indonézsku stanicu YB0Z – HQ stanicu pre IARU region 3, ale nepodarilo sa mi s ňou urobiť spojenie.

Okolo 6:00 UTC prišla do rádioklubu OM3VSZ pozvaná návšteva – zástupcovia z krajských a oblastných orgánov civilnej ochrany, krízového riadenia a Integrovaného záchranného systému. Z toho dôvodu som sa ďalej nemohol venovať práci na pásme v teste, ale venoval som sa tejto návšteve.

Pozvanie na ukážku testu rádioamatérskej tiesňovej komunikácie v medzinárodnom meradle - testu GLOBAL SET MÁJ 2010 prijali: JUDr. Dušan Šlosár, vedúci Odboru krízového riadenia, BOZP a komunitného rozvoja Košického samosprávneho kraja (KSK) a Ing. Stanislav Adzima (EX OK3CKG), operačný dôstojník ISZ Obvodného úradu Košice.

Túto návštevu sme využili na krátku ukážku spojení v teste spojenú s vysvetlením jeho priebehu a spôsobu odovzdávania správ. Ďalej sme hosťom prezentovali celé pracovisko rádioklubu OM3VSZ v jeho súčasnom stave a informovali sme hostí aj o zámeroch klubu na dobudovanie niektorých ďalších systémov (filtre, prepínače atď.) umožňujúcich paralelnú prácu z viacerých vysielacích pracovísk na viacerých pásmach (momentálne vo výstavbe). Hostia mali možnosť vidieť anténne systémy, ktoré má momentálne klub v prevádzke a oboznámili sme ich o možnostiach, ktoré takéto pracovisko poskytuje pre potenciálne zabezpečenie rádiovej komunikácie v krízovej situácii. Nakoľko dopoludnia došlo do klubu viacero členov a priaznivcov klubu na brigádu, bol v klube čulý ruch a s hosťami sa rozvinula neformálna diskusia o rôznych aspektoch rádioamatérskeho vysielania na Slovensku. Z hľadiska možnosti využitia pracoviska v prípade väčších výpadkov v zásobovaní elektrickou energiou sa však v tejto diskusii skonštatovalo, že vzhľadom na to, že klub nemá zabezpečené náhradné zdroje elektrickej energie (motorové elektrocentrály), je možnosť rýchleho zabezpečenia rádiového spojenia v takomto prípade problematická. Toto sa pociťuje momentálne ako najslabšie miesto a bolo by vhodné tento problém riešiť, ak by bol záujem o pomoc ARES orgánom CO a KR pri zabezpečení rádiovej tiesňovej komunikácie.

Aj keď neboli z návštevy robené žiadne oficiálne zápisy a neboli davané žiadne oficiálne prisľuby na takú či onakú výpomoc, mal som jednoznačný pocit, že táto návšteva urobila najmä na JUDr. D. Šlosára z KSK veľmi dobrý dojem a bol z jeho strany daný náznak na rozvoj ďalšej spolupráce orgánov KSK a našej skupiny ARES v košickom kraji.

Ing. S. Adzima z ISZ (EX OK3CKG) ako bývalý rádioamatér, ktorý v rádioklube VSŽ pred rokmi skladal skúšky na získanie rádioamatérskej licencie, poznal z minulosti toto pracovisko, avšak nepoznal jeho súčasný stav a plány jeho rozvoja a je dobré, ak bude môcť objektívne informovať svojich kolegov na ISZ a Odbore CO a KR Obvodného úradu Košice o možnostiach rádioamatérov z Košíc pri zabezpečení rádiového spojenia v krízových situáciách.

Celkove môžem konštatovať, že sme boli v tomto teste GLOBALSET MÁJ 2010 pomerne úspešní pri vysielaní a odovzdávaní správ a navyše bola táto akcia vhodne využitá aj na pomerne účinnú propagáciu myšlienky ARES orgánom CO a KR v Košickom kraji a Obvode Košice, čo môže prispieť k ďalšiemu rozvoju našej spolupráce.

V Košiciach dňa 8.6.2010

RNDr. Stanislav Uličiansky, OM8AXU
krajský koordinátor ARES pre košický kraj